

Olycksutredning

Brand i lägenhet, [REDACTED], Uppsala
2021-03-04

Handläggare:
Jenny Ahlfont

Datum:
2021-06-01

Diarienummer:
RÄN-2021-00021

DOKUMENTINFORMATION

Ärende:	Olycksundersökning
Handläggare:	Jenny Ahlfont
Kvalitetsgranskare:	Fredrik Nilsson
Diarienummer:	RÄN-2021-00021
Händelse:	Person svårt skadad i lägenhetsbrand. Lägenheten blev rökskadad men branden var begränsad till sovrum/vardagsrummet där personen hittades.
Branden:	Torsdag, 2021-03-04, klockan 01:44
Händelserapport:	G2021.023125

Bilagor:

Händelserapport: G2021-023125 (Internt larmnummer)

Inledning

Anledning till utredningen

Olycksutredningen utförs enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor 3 kap. 10§ där det anges att en räddningsinsats efter den är avslutad ska undersökas för att i skäligen omfattning klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen har genomförts. Vidare är olycksutredningens syfte att presentera erfarenheter och åtgärdsförslag för att försöka förebygga att en liknande olycka inträffar igen och om den skulle göra det, försöka mildra konsekvenserna.

Befintlig händelse faller under Uppsala brandförsvares fastställda kriterier för olycksutredning då branden resulterade i en svårt skadad person.

Metod

Insamling av uppgifter har skett genom:

- Granskning av händelserapport med tillhörande foton
- Samtal med insatspersonal
- Samtal med polisens tekniker

Slutsatser är utredarens egna.

Beskrivning av byggnad

Flerbostadshus i två våningsplan plus inredd vind uppfört under mitten av 1800-talet. Byggnaden har bjälklag i trä, putsad fasad och taktäckning av plåt. Lägenhetsavskiljande väggar är utförda i trä. Ventilationen utgörs av självdrag. Byggnaden innefattar totalt 6 lägenheter, 2 stycken per våningsplan. Lägenheterna på bottenplan och plan 2 är tvåor på mellan 50–60 m², lägenheterna på översta våningsplanet är ettor på ungefär 20 m². Den branddrabbade lägenheten är belägen på bottenplan.

Beskrivning av händelsen

Natten mellan onsdag och torsdag den 4 mars 2021 klockan 01:43:50 inkommer larm till SOS. Två personer boende på plan tre ringer in till SOS och meddelar att deras lägenhet är fylld med ljus rök. De anger att även trapphuset är rökfyllt. De får då inrådan av SOS-operatören att gå in på toaletten och vänta där. Två stationer och ett befäl larmas till platsen enligt larmplan.

Första styrka, station Rosendal, kommer till platsen klockan 01:51:22. Vid utalarmeringen uppfattar de att fastigheten är rökfylld så de förbereder sig i bilen för en skarp insats och antar att det kommer vara bråttom på platsen. Då de kommer fram till adressen har ambulans redan anlänt, de visar in styrkan till husets entré på innergården. Väl framme vid entrén till huset ses att trapphuset är rökfyllt varpå de omedelbart förbereder för rökdykning med inriktning livräddning då de vet att det finns personer kvar i fastigheten.

Insatsledare anländer strax efter och ser att Rosendal förbereder för rökdykning. Han begär direkt förstärkning av ytterligare befäl, VBI, och ytterligare en station, Bärby.

Station Fyrislund kommer till platsen strax efter Insatsledare anlänt och även de har förberett sig i bilen för rökdykning. Ett rökdykarpär ansluter till rökdykarledare från Rosendal. Övrig personal från Fyrislund får till uppgift att evakuera angränsande lägenheter via fönster.

Insatsen delas upp i två sektorer, sektor rökdykning och sektor utrymning. Förstärkande station ska vid ankomst stödja båda sektorerna. Målet med insatsen blir livräddning och därefter säkerställa att branden är helt släckt.

Rökdykning

Det är tät rök i trapphuset på bottenplan. Dörren till brandlägenheten i bottenplan står öppen. Första rökdykarpåret går in i lägenheten och lokaliserar snabbt branden i vardagsrummet precis innanför hallen. Man släcker ner branden och hittar då en medvetslös person i lägenheten som de tar ut till väntande ambulanspersonal. Därefter gå de in igen och säkerställer att branden är helt släckt. Branden var begränsad till startutrymmet och lägenheten ventileras. Efter att branden är släckt får de till uppgift att kontrollera intilliggande lägenhet på bottenplan. Personen i angränsande lägenhet i bottenplan låg och sov och var ovetandes om branden. Lägenhetsdörren bryts upp och personen evakueras gående från lägenheten ut till det fria.

Rökdykarpar två får till uppgift att söka av och säkra trapphuset.

Evakuering

Station Fyrislund som fått sektor evakuering ser att det finns folk i fastigheten som står i fönster ut mot gatan och påkallar hjälp. De reser skarvstegen mot andra våningen för att evakuera en första person men inser snart att personen är oförmögen att kunna ta sig ner för stegen. De beslutar att istället ta ut personen med flykthuva. Station Bärby anländer till platsen och får direkt uppgiften att bistå med evakuering av en person på våning två med flykthuva via trapphuset.

Parallellt med evakueringen via flykthuva evakueras ytterligare två personer via skarvstege från en annan lägenhet på våning två. Till våning tre reses utskjutsstegen där det enligt uppgift ska finnas personer kvar. En brandman knackar på fönstret men får inte kontakt med någon. Miljön i lägenheten är så pass bra att han ser hela rummet, han ser inga personer i lägenheten.

Rökdykarpar två som kontrollerat trapphuset knackar på lägenheterna på plan 3 men får inte heller kontakt med någon. De har dock vetskap om att det ska finnas personer kvar i åtminstone en av lägenheterna. De går ner igen och hämtar brytverktyg för att kunna forcera dörren och komma in. Innan de börja bryta bankar de på dörren igen och får då kontakt med två personer som har sökt skydd i sitt badrum då de fått denna instruktion när de ringt in till SOS. Eftersom trapphuset inte är helt rökfritt får de instruktioner av rökdykarpåret att bege sig till fönstret för att kunna evakueras via utskjutsstegen.

Höjdfordon evakuerar samtidigt en person från den andra lägenheten på våning tre. Därefter görs ett eftersök i samtliga lägenheter för att säkerställa att ingen är kvar.

Klockan 02:36 är samtliga 8 personer i fastigheten evakuerade och branden är släckt. Efter detta görs ytterligare kontroller av byggnaden för att se till att det inte skett brandspridning till konstruktion eller ventilation.

Ledning på skadeplats

VBI anländer till skadeplatsen strax efter station Bärby. Evakueringen är då i full gång. VBI får en lägesrapport av Insatsledare och tar sedan över som räddningsledare. Man bedömer att det finns tillräckligt med resurser på plats och Insatsledaren fortsätter leda insatsen. VBI samverkar med polis

och ambulans. Efter att fastigheten dubbelkollats avvecklar styrkorna och åker hem igen. VBI stannar kvar och inväntar restvärdeledare samt fastighetsjour.

Konsekvenser av händelsen

En person svårt skadad

Två personer till sjukhus med andningssvårigheter

Sovrum vardagsrum fick brand- och rökskador

Resterande lägenhet fick rök- och sotskador

Analys

Trolig brandorsak och primär brandplats

Resultat av polisens tekniska undersökning på plats visar att branden troligtvis startat i eller i anslutning till en bokhylla som stod i sovrums/ vardagsrummet. Trolig orsak är levande ljus. Branden har vidare spridit sig upp längs bokhyllan.

Analys av insats

I denna insats evakuerades en person med flykthuva, två via skarvstege, två via utskjutsstege, en person via höjdfordon, en person bars ut och en person leddes ut via trapphuset. Att utrymningen sker med både skarvstege, utskjutsstege, flykthuva samt höjdfordon är ovanligt vid samma händelse.

Insatsen gick snabbt och uppfattningen överlag är att genomförandet av insatsen gick bra. I analysen kan konstateras att det inte går att peka ut någon speciell faktor i detta fall som gjorde att insatsen upplevdes som lyckad utan att det var flera faktorer som bidrog.

Flera styrkor var snabbt på plats på grund av det geografiska läget och ytterligare en styrka larmades direkt vid framkomst. Detta gjorde att man kunde jobba parallellt med släckning och utrymning redan från början och bistå varandra där det fanns behov. Ambulansen var först på plats och hade låst upp grinden och visade styrkorna in på gården. Alla var väl förberedda då ambulansens framkomstrapport bekräftade brand och rökfyllt trapphus. Samarbetet mellan stationerna funkade bra och man delade upp styrkorna och bistod där det fanns behov som exempelvis ett rökdykarpar som bistod en annan stations rökdykledare. Personalen jobbade lugnt och metodiskt trots den hektiska situationen och inga problem med handhavande av utrustning uppstod. Detta visar på att övning ger resultat och att personalen hade kunskap om sin utrustning och kunde utföra alla moment korrekt.

Rökdykargruppen som släckte branden frågade om de skulle lämpa inventarier vid släckningsarbetet men fick nej för att inte förstöra för polisens tekniska undersökning. Detta är viktigt för att kunna göra en så korrekt polisiär undersökning som möjligt och det är bra att som i detta fall fråga om det finns osäkerhet.

Ett par på översta våningen hade på inrådan av SOS gått in i sitt badrum för att ta skydd. Detta ledde till att de först inte hörde när brandstyrkan knackade på dörren och hade svårt att ge sig tillkänna. RCM har efter händelsen skrivit en avvikelse till SOS för att undvika detta i framtiden.

Station Fyrislund är primärstation för denna adress. De fick förlarm klockan 01:44:32. Huvudlarm (stort larm) gick ut till Fyrislund samt station Rosendal klockan 01:45:07. Trots förlarm på Fyrislund så

var station Rosendal först på plats. Detta visar på ett behov av att se över områdesgränserna för respektive station.

Station Rosendal tog direkt med nycklar till grinden då de uppmärksamma att huset var ägt av ett kommunalt fastighetsbolag. I detta fall hade ambulansen som anlände innan låst upp grinden till innergården där entrén fanns. Detta sparade tid för styrkan. Hade grinden inte varit öppen så hade styrkan sparat tid genom att ta med nycklarna från början vilket visar att de använde sin förberedelse tid klokt under framkörning.

Rökspridningen var kraftig i trappuppgången på grund av att dörren till brandlägenheten stod öppen. Varför dörren var öppen har inte kunnat fastställas. Rökspridning hade sedan skett till samtliga lägenheter. Röken har troligen spridit sig genom otätheter i dörrarna in i de andra lägenheterna. Brandförsvaret har efter branden utfört tillsyn på fastigheten och otätheter i dörrar och eventuellt ventilation håller på att utredas/åtgärdas.

Slutsatser och åtgärdsförslag

- Insatsen är ett bra exempel på vikten av övning och kunskap om sin utrustning och metod.
- Bra att tänka på att begränsa användandet av vatten och inte flytta på saker i onödan, både ur ett restvärdesperspektiv och för att underlätta för polisens tekniker.
- Vara väl förberedda vid framkomst, exempelvis ta med nycklar/nyckelkort om sådan finns.
- Se över områdesgränserna för respektive station.

Spridning av erfarenheter

Rapporten sänds till:

MSB

Uppsala brandförsvaret avdelningen för räddning och förebyggande

Uppsala brandförsvaret, samtliga insatta befäl

Uppsalahem

